

Instruktion för ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - drift

Bilaga 3a

I samband med verksamhetsplan och under året finns möjligheter att söka budgetjusteringar för vissa särskilda ändamål.

Övergripande information

- CM2 avser driftåtgärder
- Notera att respektive flik kan ha egna specifika instruktioner.
- Om nämnden ansöker om budgetjustering för flera projekt från samma CM-pott ska nämnden själv kopiera ytterligare flikar för det ansökningsförfarandet.
- Flikar som inte fylls i ska tas bort - Ansökningarna ska vara fullständigt ifyllda
- På fliken Sammanställning ansökningar finns stöd för att sammanställa totalt ansökt belopp med hjälp av referenser till de olika flikarna, raderna kan kopieras om flera ansökningar görs inom samma ändamål

Samtliga ansökningar om budgetjustering görs genom:

1. Ansökan i denna excel-fil

- Excel-filen ska biläggas ärendet i ILS-webb samt registreras i Hypergene enligt tidplan, dvs en vecka innan ärendet ska vara klarmarkerat i ILS-webb.

2. Beslutssats i nämndens ärende

- Det ska framgå att budgetjusteringen avser kostnader (drift)
- Det ska framgå vilket ändamål budgetjusteringen avser (exempelvis Biologisk mångfald)
- Det ska framgå vilket belopp budgetjusteringen uppgår till

3. Kortfattad summering under rubriken **Budgetjusteringar i ärendet**

- Det ska framgå att budgetjusteringarna som beskrivs avser drift

4. Registrering i Hypergene görs enligt rutinbeskrivning som finns på intranätet

Sammanställning nämndens ansökningar

Budgetjusteringar för driftåtgärder

Fliknamn

Lokala åtgärdsprogram, snöpilot

LÅP uppföljning av PDAP-piloten

Projektnamn	Belopp
Pilot Snösmältning	1,5
Uppföljning av PDAP-piloter	0,15

Nämndens totalt ansökta budgetjusteringar för driftåtgärder

1,65

Lokalt åtgärdsprogram, vatten (drift)

Samtliga nämnder kan ansöka om budgetjustering för genomförande av åtgärder i enlighet med de lokala åtgärdsprogrammen för vattenförekomster.

Ansökan om budgetjustering i samband med:

Verksamhetsplan

Sökande nämnd:

Trafiknämnden

Kontaktperson:

Lina Hansson

Roll:

Projektledare

Telefon:

076-122 61 05 / 076-7887583

Epost:

lina.hansson@stockholm.se

Namn på projekt:

Uppföljning av PDAP-piloter

Sökt belopp (mnkr)

0,15

1. Projektbeskrivning

Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med mål och syfte.

1.1 Projektets mål och syfte

SVOA i samarbete med Trafikkontoret tog under 2024 fram en principritning på en kombinerad dagvattenanläggning och växtbädd för träd, där dagvatten först renas i en dagvattenreningsbädd och därefter infiltrerar en växtbädd för träd för att möjliggöra vattenupptag via trädens rötter. Under 2025 bygger Trafikkontoret pilotanläggningar på Lysviksgatan och Drivhjulsvägen vilka behöver börja följas upp under 2026 vilket kontoret i denna ansökan söker pengar för. Syftet med uppföljningen är att studera anläggningarnas funktion och driftbehov över tid samt att se om anpassningar i teknisk utformning behöver göras i den principritning som utgjort grund för anläggningarnas utformning. Målet på sikt är en färdig principlösning för dagvattenreningsbädd som kan kombineras med växtbäddar för träd och som kan lyftas in i trafikkontorets investeringsprojekt för att rena dagvatten, inom ramen för dagvattenavtalet med SVOA. Parallellt tittar Trafikkontoret på investeringskostnad i jämförelse med andra typer av gröna dagvattenlösningar som trafikkontoret också investerat i.

I samband med projektet ses det över hur lösningen kan användas på fler platser i staden.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker.

1.2 Koppling till lokalt åtgärdsprogram för vattenförekomst

I de lokala åtgärdsprogrammen finns det angivet att trafikkontoret ska anlägga växtbäddar för rening. Principlösningens mål är att kombinera funktionen rena dagvatten och träd, då de växtbäddar som staden tagit fram för träd idag inte utformats för att rena dagvatten utan endast för att trädens funktion. Det har funnits ett antagande inom staden att växtbäddar för träd renar dagvatten, men i en nypublicerad rapport från Svenskt Vatten fastslås att växtbäddar för träd inte fungerar som dagvattenreningsanläggningar i områden där avskiljning av N och P prioriteras.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker.

1.3 Effekter på vattenstatus

Fyll i under de rubriker som är relevanta för ansökan. Effekten ska vara mätbar, och det är därför viktigt att så långt det är möjligt ha ett startmått så att den totala effekten kan beräknas. Finns ingen data behöver anledning anges samt beskrivning ges hur utsläppseffekten eller förbättringarna ska redovisas. Ett exempel kan vara att bedöma hur stor utsläppsminskningen av fosfor är.

Projektet kommer inte ha någon mätbar effekt på recipienternas vattenstatus, då syftet är att ta fram en princip för hur dagvatten kan renas i kombination med att växtbäddar anläggs. På lång sikt är målet att projektet ska bidra till dagvattenrening lokalt och därmed att ett renare dagvatten släpps ut i recipienten. Fortsatt utvärdering av nya sätt att omhänderta dagvatten är en del i arbetet för att kunna uppnå en god status i staden.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker.

1.4 Andra nyttor

Beskriv andra miljönyttor, effekter på trygghet, social hållbarhet etc.

Projektets syfte är att kombinera behovet av dagvattenrening och behovet av växtlighet i form av träd i staden.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker.

1.5 Nya arbetssätt eller innovation

Beskriv eventuella nya arbetssätt eller inslag av innovation i projektet.

Projektets syfte är att ta fram en ny typ av kombinerad anläggning där behovet av dagvattenrening och träd kan samspela. Detta är en multifunktionell lösning eftersom den kombinerar dagvattenrening och -fördröjning med plantering av träd för att genom ökad beskuggning minska negativa effekter av värmeböljor.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker.

1.6 Uppföljning och utvärdering

Beskriv hur och när uppföljningen och utvärderingen av insatsen ska göras.

Denna projektansökan är en del av den uppföljnings- och driftplan som håller på att tagits fram för principritningen. Uppföljning av funktion och reningseffekt kommer pågå under minst 5 år. På sikt kan klimatpåverkan vid behov bedömas med utgångspunkt i den livscykelanalys som gjorts vid framtagandet av principritningen.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker.

2. Beskrivning av utgifter och eventuell medfinansiering

Ansökan ska redovisa insatsens totala kostnad uppdelat på relevanta kostnadsposter. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall. Om insatsen till del ska genomföras av annan nämnd eller bolag ska denna del specificeras.

Utredning och uppföljning på plats 0,15 miljoner

3. Påverkan på framtida driftkostnader

Av ansökan ska det framgå om insatsen påverkar nämndens eller annan nämnd/bolags framtida driftkostnader inklusive kapitalkostnader.

Projektet medför inga förändrade drift- eller kapitalkostnader

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker.

4. Projektansökan har stämts av med den strategiska samordningsgruppen för god vattenstatus

Ja

4.1 Eventuell kommentar från samverkansgruppen

Tillstyrks med kommentar. Se över om det är skelettjordar som avses (annat begrepp?). Titta på investeringskostnad i jämförelse med de lösningar som används idag, jämför även klimatpåverkan. Målsätt att principlösningen ska kunna nyttjas i hela staden (fler än Tk) och komma in i teknisk handbok.

5. Övriga upplysningar

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker.

6. Bilagor

Klicka här för att ange text.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker.

Lokalt åtgärdsprogram, vatten (drift)

Samtliga nämnder kan ansöka om budgetjustering för genomförande av åtgärder i enlighet med de lokala åtgärdsprogrammen för vattenförekomster.

Ansökan om budgetjustering i samband med:

Verksamhetsplan

Sökande nämnd:

Trafiknämnden

Kontaktperson:

JC Norlander

Roll:

Projektledare (extern)

Telefon:

072-503 60 37

Epost:

leif.norlander@extern.stockholm.se

Namn på projekt:

Pilot Snösmältning

Sökt belopp (mnkr)

1,5 MSEK

1. Projektbeskrivning

Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med mål och syfte.

1.1 Projektets mål och syfte

Staden har i uppdrag att på sikt fasa ut de fyra sjötipparna i Stockholms stad. Målet med pilotprojektet är därför att utreda alternativa metoder till att omhänderta den snö som inte får plats på innerstadens gator genom ordinär plogning/vallning. Tidigare fanns planer på att bygga ett snösmältningsverk i Bällsta hamn med vatten från saltsjön som smältmedia. Då Helsingfors stad utfört försök med tilltänkt snösmältningsmaskin och beslutat att inte gå vidare relaterat otillräcklig rening och buller, utreds nu alternativa smältmedia. I detta har stadens väl utvecklade fjärrvärmenät hamnat i fokus för fortsatt utredning. En testanläggning sätts därför upp i Bandhagen för att utreda smält- och reningseffektivitet med energi hämtad från fjärrvärmenätets retur. Till detta utreds om det processade vattnet är tillräckligt rent för att ledas ut i SVOAS dagvattennät. Om studien faller väl ut, sett till smältkostnad och vattenrening, kan pilotstudien utvidgas och testas mer centralt i Frihamnen där fjärrvärmenätet kan tillhandahålla energi för utökad och varaktig snösmältning. På längre sikt skulle metoden, i kombination med fler stadsnära snötippar, kunna vara ett alternativ till den idag pågående sjötipningen. Detta skulle i sin tur minska snötipningens nuvarande påverkan i vattenförekomster. Trafikkontoret har tillsammans med Stockholms Hamnar och SDF EÅV funnit tre lämpliga platser för pilotverksamheten. Till detta kvarstår Bällsta hamn som en lämplig kompletterande plats för varaktig hantering av snö. Projektet avser att under vinter- och vårperioden 2025/2026 dra lärdomar om smältverkets kapacitet, flexibilitet och utvecklingsmöjlighet samt vilka avtal, rutiner och investeringar projektet medför vid en uppskalning mot varaktig lösning. Pilotstudiens resultatet kommer läggas fram i en rapport. I denna

1.2 Koppling till lokalt åtgärdsprogram för vattenförekomst

I LÅP Mälaren-Riddarfjärden från 2023 beskrivs vattenförekomstens ekologiska och kemiska status som otillfredsställande respektive ej god. Snötipningen beskrivs särskilt i programmet där staden både bör bedriva tillsyn samt verka för att alternativa snöhanteringsmetoder testas och utvärderas för att på sikt ersätta tipningen. Snö från trafikerade vägar innehåller halter av bla koppar, bly och PAH. Om snötipningen på sikt upphör och kan ersättas med att smälta och rena snön innan smältvattnet tillförs ytvattenförekomsten minskar belastningen av bland annat metaller och PAH. Att undersöka möjligheter att rena snö och följa teknikutvecklingen samt säkerställa platser som långsiktigt kan användas för snöupplag går också i linje med Stockholms stads Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast och Handlingsplan mot nedskräpning på land och vatten.

1.3 Effekter på vattenstatus

Fyll i under de rubriker som är relevanta för ansökan. Effekten ska vara mätbar, och det är därför viktigt att så långt det är möjligt ha ett startmått så att den totala effekten kan beräknas. Finns ingen data behöver anledning anges samt beskrivning ges hur utsläppseffekten eller förbättringarna ska redovisas. Ett exempel kan vara att bedöma hur stor utsläppsminskningen av fosfor är.

Pilotstudien kommer under 2025/2026 inte ha någon effekt på Mälaren eller Saltsjön. Om studien utökas och övergår till varaktig funktion där snö från hela innerstaden går till anläggningarna kommer det leda till minskad belastning på Lilla Värtan, Strömmen och Riddarfjärden eftersom mindre, eller ingen snö alls tippas. Effekten i form av minskad belastning är beroende av snösmältningsverkets kapacitet, vinterförhållandena och reningseffekten. I LÅP Riddarfjärden har belastningen från snötippningen kvantifierats och om tippning på sikt upphör kan belastningen till Riddarfjärden minska med upp till 8 kg koppar/år, 2,6 kg bly/år och 33 kg fosfor/år. Motsvarande belastning till Lilla Värtan och Stömmen från tippad snö är 24 kg Cu/år, 8 kg Pb/år - en belastning som kan avta på sikt.

1.4 Andra nyttor

Beskriv andra miljönyttor, effekter på trygghet, social hållbarhet etc.

Projektet har koppling till Stadens handlingsplan mot mikroplast och mot nedskräpning på land och vatten.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker.

1.5 Nya arbetssätt eller innovation

Beskriv eventuella nya arbetssätt eller inslag av innovation i projektet.

Omvärldsbevakning visar att det inte finns något smältverk i Sverige, däremot har olika metoder för smältning av snö provats både i Oslo och i Helsingfors. I Canada används smältverk som använder diesel som smältmedia, vilket går emot Stockholm stads policy om att minska bruket av fossila bränslen. NCC har byggt den stora snösmältningspråmen Terje i Oslo. I Helsingfors har man testat olika smältmetoder och utreder nu att bygga flertalet permanenta mindre smältverk. Investeringen beräknas under en 10-års period uppgå till 1 mdr. TK har i möten dragit lärdom av de studier som genomförts, och också erbjudits att hyra alt. köpa utrustning som använts. Samlat har dessa erbjudanden och erfarenheter landat i den pilotanläggning som ny byggs och utvärderas i Bandhagen. Att smälta med fjärrvärmenätverkets retur har inte utförts vid ovan beskrivna försök, utan blir en egen utvecklingslinje. Att sänka temperaturen på returen ger ekonomiska fördelar för värmeverket vid tillverkning av el. Snösmältning genom returvärme blir en winwin-situation både för Stockholms stad och Stockholm Exergi.

1.6 Uppföljning och utvärdering

Beskriv hur och när uppföljningen och utvärderingen av insatsen ska göras.

Uppföljning och utvärdering av pilotstudien kommer utföras under testpiloten i samarbete med driftentreprenör/er, driftingenjörer med berörda aktörer som Miljöförvaltningen och Stockholm Exergi.

2. Beskrivning av utgifter och eventuell medfinansiering

Ansökan ska redovisa insatsens totala kostnad uppdelat på relevanta kostnadsposter. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall. Om insatsen till del ska genomföras av annan nämnd eller bolag ska denna del specificeras.

Uppbyggnad av pilotanläggning samt drift under testperiod är beräknad till 2,5 milj. kr.

1 MSEK upparbetas för uppbyggnad av anläggningen under 2025. 1,5 MSEK upparbetas för testverksamhet, provtagning, analyser och utvärdering av genomförd studie under 2026.

3. Påverkan på framtida driftkostnader

Av ansökan ska det framgå om insatsen påverkar nämndens eller annan nämnd/bolags framtida driftkostnader inklusive kapitalkostnader.

För pilotstudien hämtas snö i närhet inom ramen för bef. driftsavtal. Övriga tillkommande kostnader inryms enl. ovan, se p.2.

4. Projektansökan har stämts av med den strategiska samordningsgruppen för god vattenstatus

Ja

4.1 Eventuell kommentar från samverkansgruppen